
***Tervishoiu- ja sotsiaalteenuste korraldusest
ühe krooniliste haiguste grupi
näitel***

Vootele Veldre
18.04.2012

Seotud Praxise uuringuid

- ❑ Eesti sotsiaalkaitse süsteemi korralduse efektiivsuse analüüs (SoM, 2011 juuni)
- ❑ Eesti sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutliku rahastamise võimalused (RahM, 2011 nov)
- ❑ **Autoimmuunsete liigesepõletike haigus- ja majanduslik koormus Eestis (Eesti Reumaliit, 2012 märts)**
- ❑ Sotsiaaltoetuste ja -hüvitiste omavahelised seosed ja nende mõju töömotivatsioonile (tellija SoM, 2012 mai)

Esmalt töövõimest...

Töövõime kui

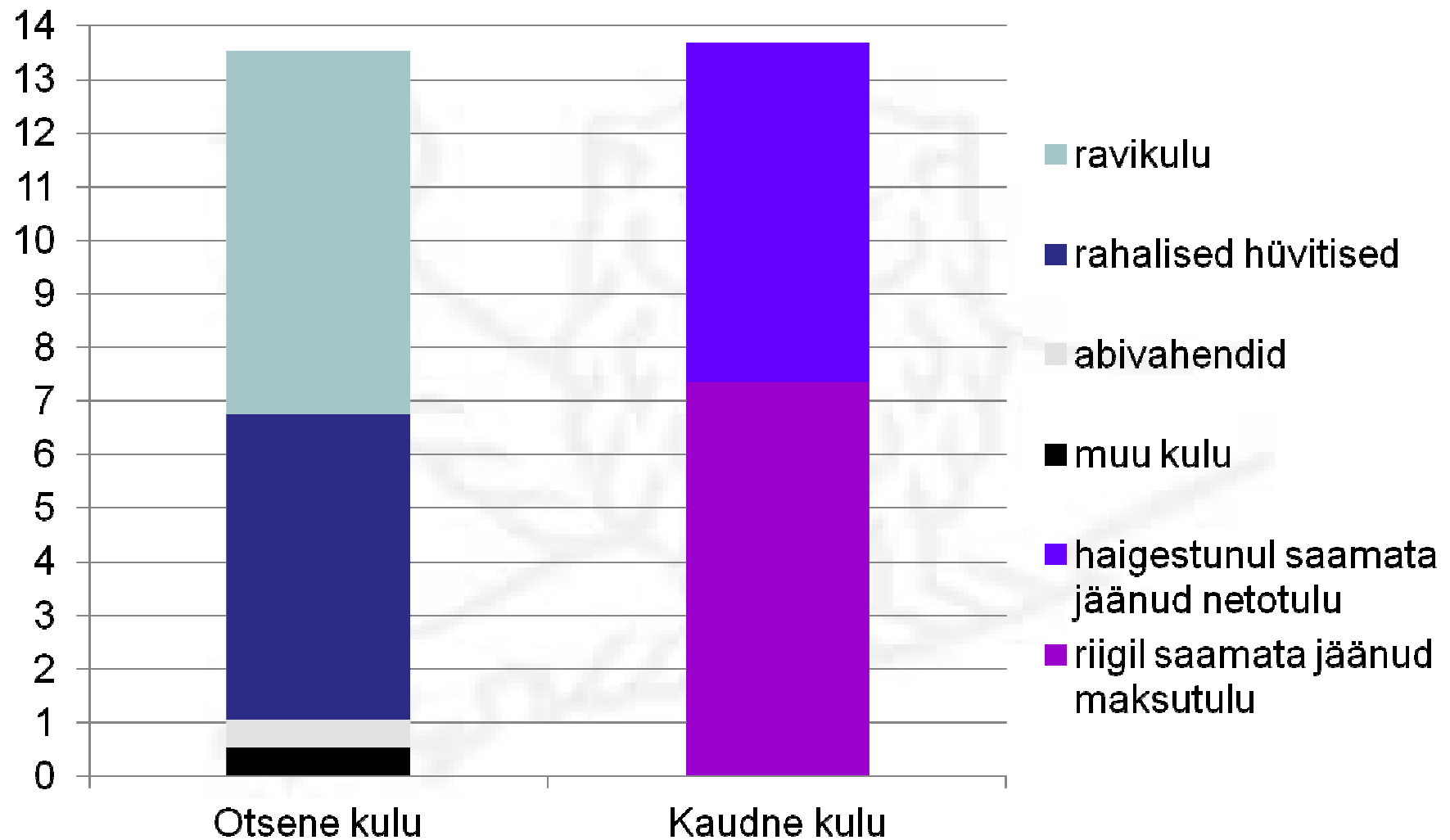
- rahvatervise aspekt (TAI tegeleb!)
- sõna poliitilises retoorikas (kõik räägivad!)
- administratiivne abivahend: olulise tervisekao korral kaob ka töövõime (alati!)
- selle säilitamine/taastamine on mitmetes ravijuhendees üks ravi eesmärk

- järelalus Praxise tööde põhjal tervishoiuteenuste ja sotsiaalteenuste **korralduse** kontekstis:
töövõime säilitamine ei ole keskne eesmärk

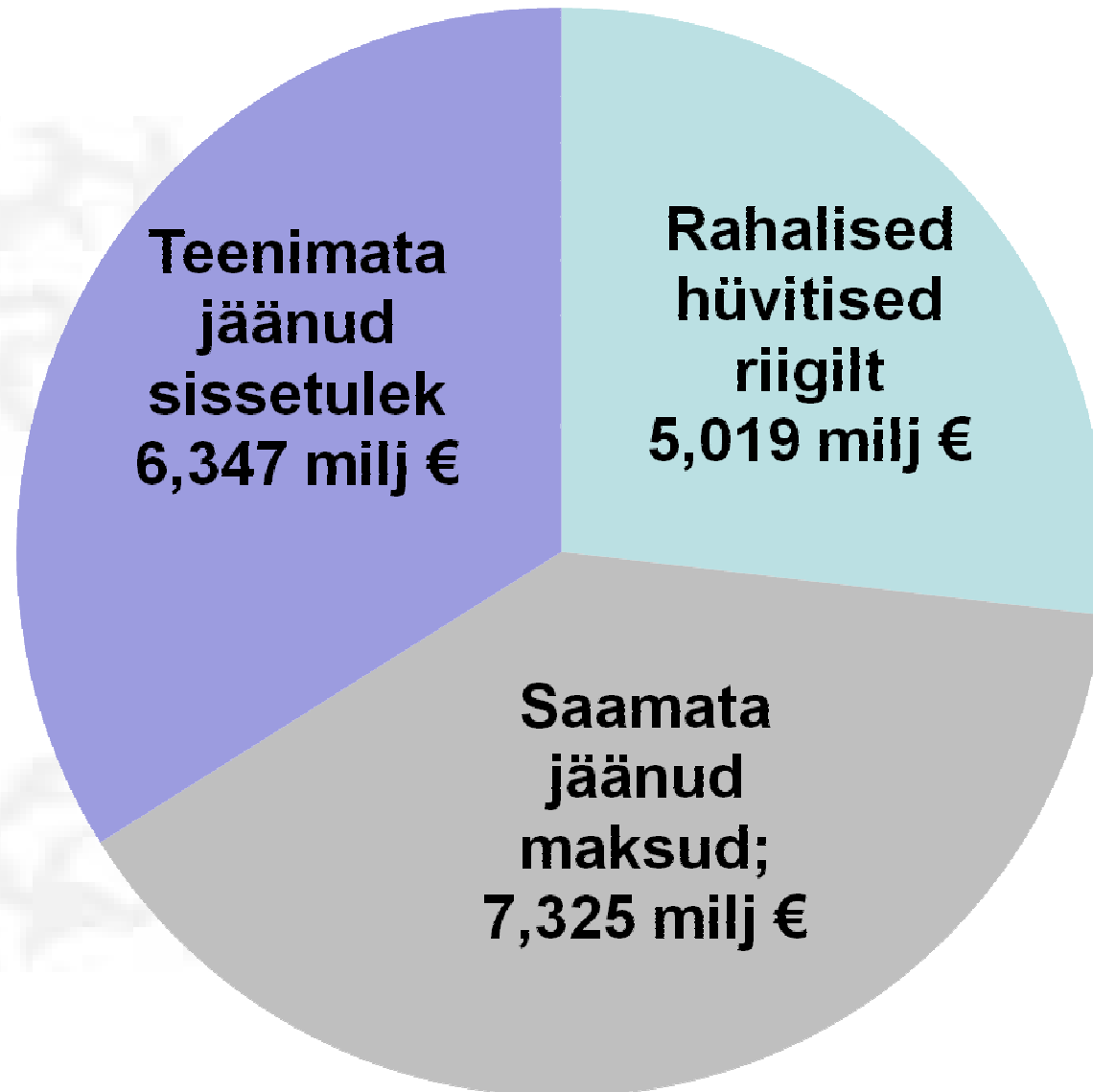
Probleemkohti:

- ❑ Tervise kaotuse korral on kättesaadavad tervishoiuteenused (taastusravi on probleem) ja rahalised hüvitised, kuid puuduvad meetmed tagamaks tervise kaotusega inimese püsimist tööhõives
- ❑ Sotsiaalkaitse meetmed hüvitavad aga ei aita: korraldus on killustatud, inimese aitamise alus on tema initsiatiivikus
- ❑ Administratiivse mugavuse eelistamine inimeste vajadustele (haigushüvitis, ravimisoodustus, abivahendid, rehabilitatsiooniteenus)

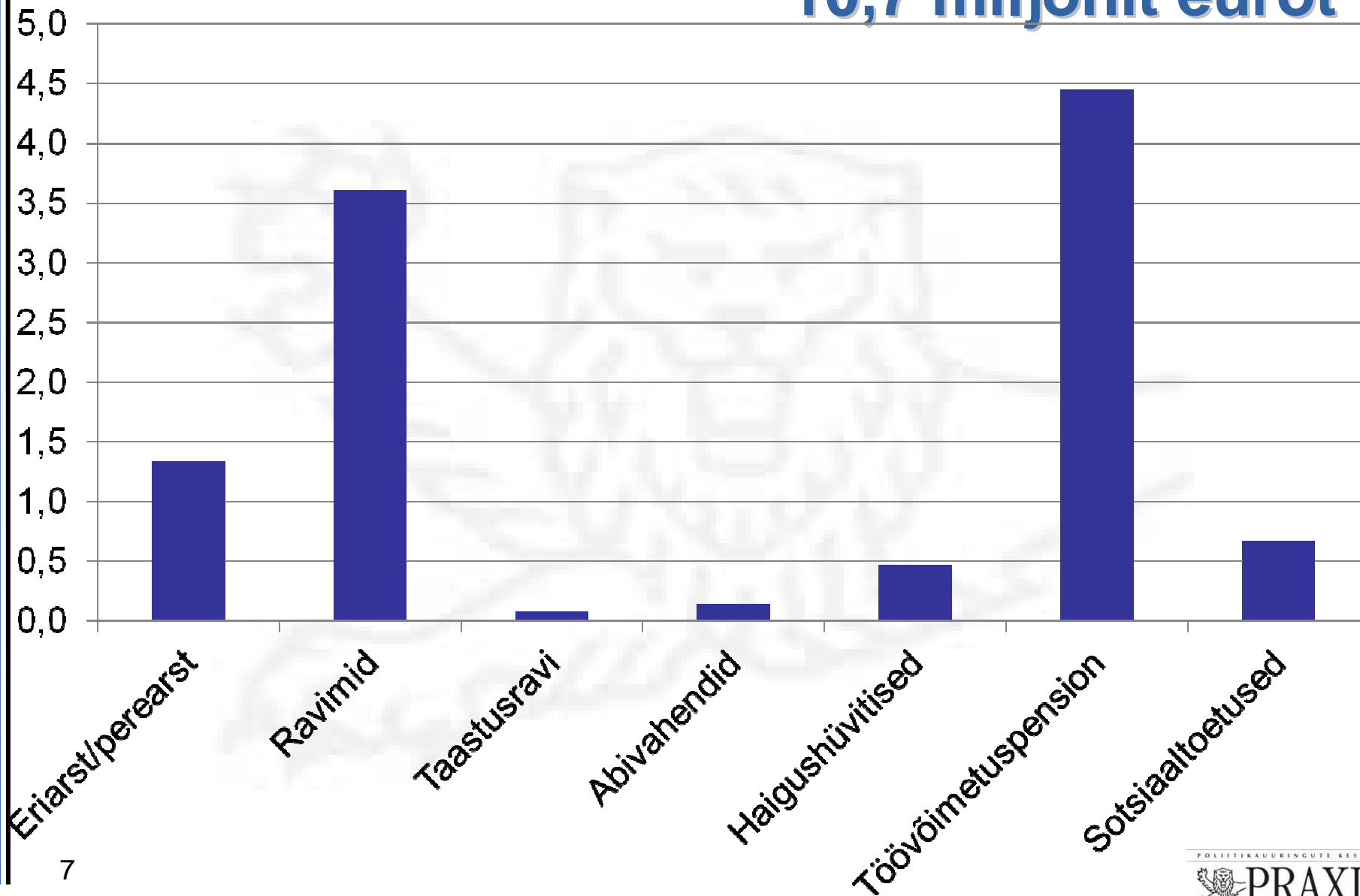
Autoimmuunsete liigesepõletike hind Eesti ühiskonnale 2010. a: 27,2 miljonit eurot

Autoimmuunsete liigesepõletikega seonduvast kogukulust üle 2/3 seotud töövõimetusega

Riigi otsene liigesepõletikega seotud kulu: 10,7 miljonit eurot

Kuidas saaks/peaks/võiks (1):

- ❑ Et säilinud töövõimega inimesed ei kukuks hõivest välja..
- ❑ tuleks luua töövõimetussüsteem, mis tagab, et
  - ❑ töötaja on motiveeritud jätkama võimetekohaselt töötamist ka kroonilise haiguse korral
  - ❑ tööandja on huvitatud püsiva tervisehäirega töötajale talle vajalike töötingimuste loomisest
  - ❑ olemas on toetussüsteem tervisehäirega töötaja tööalaseks rehabilitatsiooniks, mis **rakendub vahetult olulise terviseprobleemi tekkimise järel**

Kuidas saaks/peaks/võiks (2):

- ❑ Et omaosalus ei takistaks seatud ravieesmärkide saavutamist
- ❑ Luua ligipääs madala omaosalusega baasravimitele ja abivahendile vahetult kroonilise haiguse diagnoosimise järel

Kuidas saaks/peaks/võiks (3):

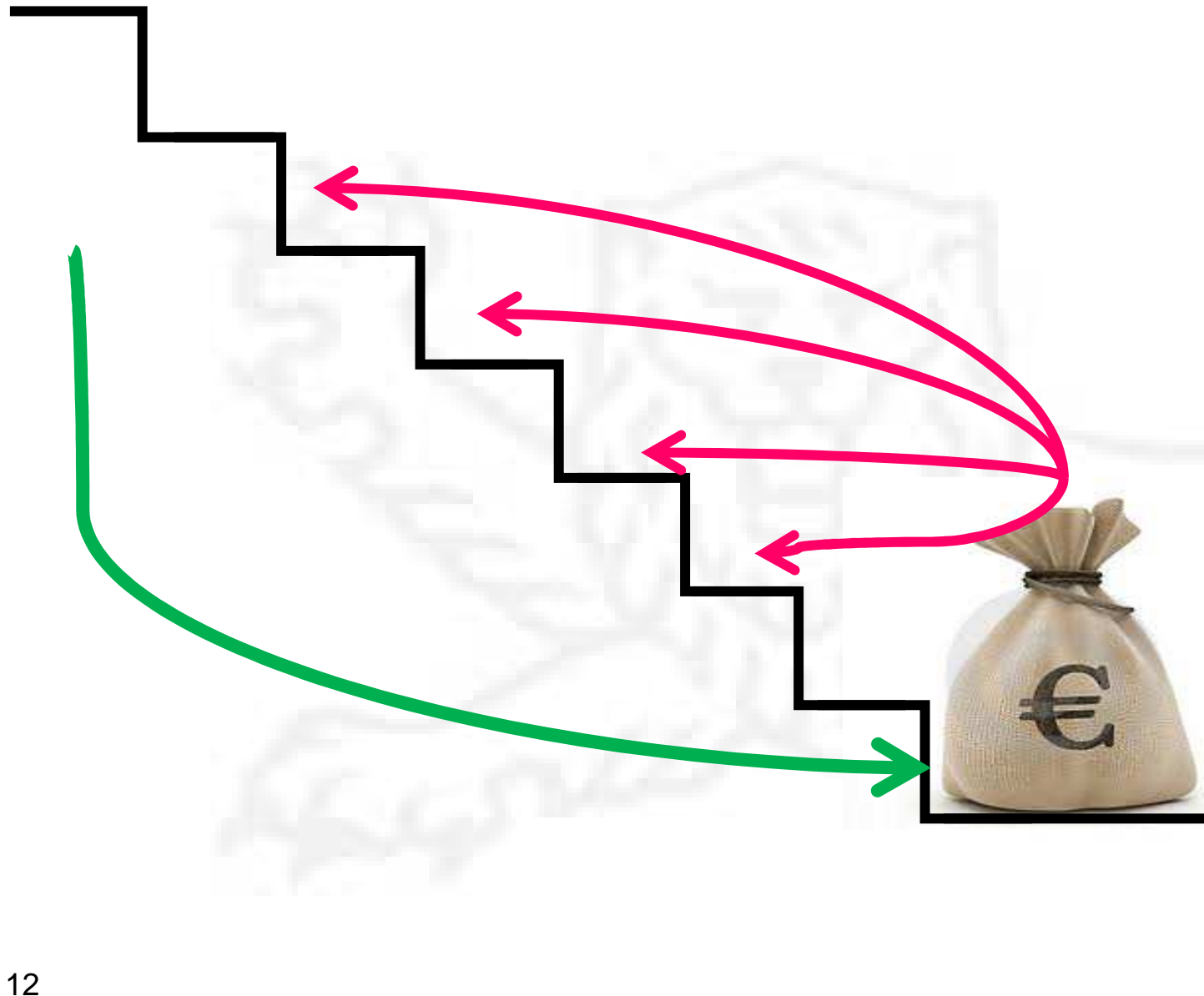
- ❑ Et tervishoiuteenuste rahastamise korraldus ei takistaks süsteemset ravi..
- ❑ Välja tuleks töötada taastusravi rahastamise põhimõtted, mis võimaldavad raviasutustele hüvitada taastusraviteenuse osutamist konkreetsete diagnoosirühmade alusel

Tervise allakäigutrepp

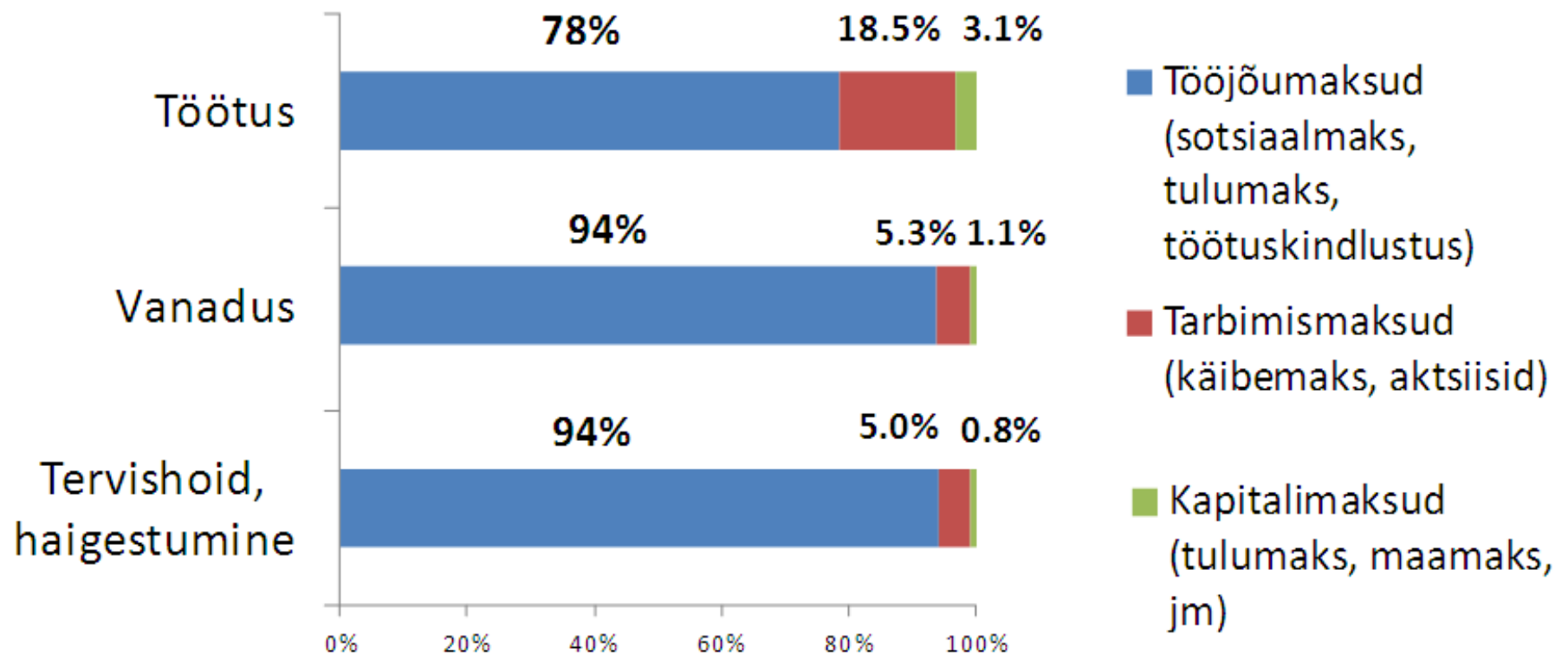

Võimalus?

Töövõimetutega tegelemine – kas maailmavaateline küsimus?

Sotsiaalkaitsekulutuste rahastamise struktuur, 2008

Allikas:

Lootust on (1)

- ❑ Eesti säästva arengu riikliku strateegia "**Säästev Eesti 21**":
  - ❑ aastaks 2030 on tõrjutud ja halvemini toimetulevatele sotsiaalsetele rühmadele loodud toimivad tugisüsteemid, mis võimaldavad nende **osalemist tööturul** ning parandavad sellega nende heaolu
  - ❑ tõhusa sotsiaalkindlustuse kaudu välditakse riskirühmade (vanurite, puuetega inimeste, töötute) majandusliku olukorra järsku halvenemist tasemeni, kus nende osavõtt ühiskonnaelust ja kultuurist on vahendite puudumise tõttu tõsiselt pärsitud.

Lootust on (2)

- ❑ Konkurentsivõime Kava '**Eesti 2020**':
  - ❑ majanduse mahu säilitamiseks vähemalt tänasel tasemel suureneb vajadus töötajate järele iga aastaga, mistõttu suureneb ka vajadus **kõrgema tööhõive** järele tulevikus
  - ❑ oluline on tegeleda rohkem töötuse ennetusega, kuna tagajärgede likvideerimine on oluliselt keerukam ja kulukam
- ❑ Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020:
  - ❑ Vaesuse ja tõrjutuse vähendamisel lähtutakse arusaamast, et **töö on parim viis vaesuse leevendamiseks**

Parim meede töövõimetuse vastu on töötamine!
